

SCHAAKRUBRIEK

No. 4.

Alle correspondentie betreffende deze rubriek aan: Dr. J. Selman, Kerkrade, Hoofdstraat 7.

Algemeen gedeelte.

De eerste ronde van de winterwedstrijd der Heerlense Schaakvereniging (12 Oct. '34) gaf de volgende resultaten:

Schoenmakers—ir. Veegens 0—1; v. Rossum—v. Kerkoerle 0—1; Dr. Selman—Reichrath 1—0; Schutgens—Herstein 0—1; Koblitz—Nijburg en v. Gerstel—Vinken afgebroken.

Vooraf had reeds Koblitz in een leerzame partij, die hieronder volgt, gewonnen van Reichrath.

Ook de wintercompetitie van de Limburgse Schaakbond zal a.s. Zondag 21 Oct. een aanvang nemen met de wedstrijd Heerlerheide—Heerlen. In 1934 werd het kampioenschap behaald door de Maastrichtse Schaakvereniging, welke met de Heerlense vereniging gelijk uitkwam, door betere bordpunten evenwel won.

Dit jaar nemen deel Maastricht, Venlo, Heerlerheide, Rumpen en Heerlen.

Partij-gedeelte.

Onderstaande partij No. 4 is buitengewoon leerzaam, en door de wijze, waarop Wit het Zwarte spel volkomen overmeesterde, en door de wijze, waarop tenslotte..... Zwart de partij won!

Hij toont, hoe voorzichtig een schaker moet zijn bij het beoordelen van een stelling voor het eindspel: een op het eerste gezicht duidelijk voordeel blijkt later een beslissend nadeel.

Partij No. 4.

Gespeeld te Kerkrade op 13 Oct. 1934.
Wit: L. Reichrath (Schaesberg).
Zwart: W. Koblitz (Chèvremont).

1. e2—e4 e7—e6
2. d2—d4 d7—d5
3. Pbl—d2 Pb8—c6?

Zwart heeft de zg. Franse opening gekozen, door 1., e6 te spelen, en, afgezien van de onwezenlijke afwijking 3. Pd2 in plaats van het gewone 3. Pc3, daartegen volgt Wit de gewone tactiek: hij bezet met zijn pionnen het centrum. Dat betekent op den duur voordeel, en Zwart mag dat dan ook alleen toelaten, wanneer hij zich de mogelijkheid voorbehoudt op elk ogenblik het Witte centrum te kunnen breken met c5. Dat maakt Zwart zich reeds met zijn 3e zet Pc6 onmogelijk, en daarmee is de kern tot verlies reeds gelegd. De partij toont dit duidelijk. De juiste zet was 3., Pf6.

4. Pg1—f3 Lf8—e7
5. c2—c3 Pg8—f6
6. e4—e5 Pf6—d7
7. Lf1—d3 0—0

Zwart staat nu hopeloos gedrongen; het grote, en beslissende verschil met de gewone stand der Franse partij is de ogenblikkelijke onbewegelijkheid van de pion c5. Bij de goede opstelling: eerst c5 spelen, en dan pas Pc6, houdt Zwart Wit in het centrum bezig, en krijgt daardoor tenminste tegenspel.

8. Dd1—c2 h7—h6

9. h2—h4

Wit gaat tot de aanval over, doch Zwart doorkruist dat plan, door naar de tweede manier te grijpen om het centrum van Wit te breken, nl. met de f-pion.

Achteraf beschouwt was daarom het eenvoudige 9. Pf1 sterker geweest; zoals vaker blijkt ook hier de opgeschoven h-pion niet aan het gestelde doel te beantwoorden.

9. f7—f5

Doch dit is minder sterk dan 9., f6, want nu geeft Zwart aan Wit de gelegenheid de zaak zoo te laten staan, door weer eenvoudig met 10. Pf1 het andere paard naar de zwakke Zwarte koningsvleugel om te spelen. En dan is de partij voor Zwart op den duur zeker verloren.

10. e5xf6 e.p.

Wit geeft de voorkeur aan de afwikkeling in het midden, die hem zeker voordeel verschaft, doch daarnaast Zwart veel grotere bewegingsmogelijkheid geeft. En deze weet dat op handige wijze uit te buiten!

10. Pd7xf6

11. Pf3—e5 Pc6xe5

12. d4xe5 Pf6—d7

13. Pd2—f3 Tf8xf3!

Zwart ziet in, dat een passieve houding slechts tot verlies kan voeren, en besluit de kwaliteit te offeren voor een pion, en wel voor de geweldige Witte e-pion, die steeds als een doorn in de Zwarte stelling steekt.

14. g2xf3 Pd7xe5

15. Dc2—e2

Hier verdiende 15. Le2 de voorkeur; de D-zet kost weer een pion.

15. Le7—d6

16. Lc1—e3 Dd8—f6

17. f3—f4 Pc5xd3+

18. De2xd3 Ld6xf4

19. 0—0—0

Zwart heeft nu met 2 pionnen voor de kwaliteit voldoende compensatie, en met zijn sterke centrum en de beide lopers goede kansen.

19. c7—c5!

De juiste tactiek, wanneer men de beide lopers heeft: de bewegingsmogelijkheden van de tegenpartij beperken!

20. Kc1—b1 c5—c4

21. Dd3—d2 Lf4—e5

22. f2—f4 Df6—f5+

Zwart kan zijn loper nog juist op de lange diagonaal houden, hetgeen met het oog op de betrekkelijke zwakte van het punt g7 van groot belang is.

23. Kb1—a1

Hier was, met het oog op het komende eindspel, Kc1 sterker.

23. Le5—f6

24. Le3—d4 Kg8—f7

25. Td1—e1!

Wit wil zeer terecht een stuk, liefst een toren, op e5 trachten vast te zetten.

25. Lc8—d7

26. Ld4—e5 Ld7—c6

Hiermede degradeert Zwart weliswaar zijn loper tot een pion, doch de bedoeling is pion d5 vast te dekken om later eventueel e5 te kunnen spelen; tevens leert de loper op Th1.

27. Dd2—d4 b7—b6
Wanneer we nu de stelling bezien, dan blijkt Wit wel een ietwat vrijer spel te hebben, doch, door de hechte en oordeelkundige opstelling van Zwart, geen bepaalde winstvoortzettingen. Stond de Witte koning op e1, dan kon Wit nu zijn koning naderbij gaan spelen, doch momenteel is Wit eigenlijk om een goede zet verlegen.
28. Te1—g1(?) h6—h5!
Een zeer sterke zet, waardoor Zwart het vastzetten van een Witte toren op g6 belet. Daarom had Wit eerst 28. h5 en dan 29. Tg1 moeten spelen.
29. Tg1—g2 Ta8—g8
30. Th1—g1 g7—g6
Er dreigde 31. Lf6.; Df6: 32. Df6.; Kf6: 33. Tg6+ en wint een pion.
31. Tg2—h2?
Hier laat Wit een formidabele kans voorbijgaan, nl. 31. Lf6.; Df6: 32. Df6.; Kf6: 33. Tg5 en Zwart moet roerloostoezien, hoe de Witte koning opmarcheert.
31. Lc6—e8
32. Le5xf6 Df5xf6
33. Dd4—e5?
Onbegrijpelijk! De dameruil leidt tot een glad gewonnen eindspel!
33. Tg8—f8
34. Tg1—f1(?) Kf7—g8
En nu is Wit's kans voorbij; niet alleen dreigt Zwart 35. De5: 36. fe5.; Tf1:±, doch de dameruil is, met de Zwarte toren op de f-lijn, zelfs niet meer aan te raden.
35. Th2—h1 Df6—e7
36. De5—g8 De7xg5
37. f4xg5 Tf8—f5!

38. Tf1xf5 g6xf5
En nu staan Zwart's kansen beter door de ongunstige stand van de Witte koning.
39. Ka1—b1 Le8—g6
40. Kb1—c1 Kg8—f7
41. Kc1—d2 e6—e5
Dit voorgaan was al nauwelijks meer te verhinderen; op 41. Tel volgt 41., f4 42. Kd2, Le4!
42. Kd2—e3 f5—f4+
Het is merkwaardig op te merken hoe machteloos Wit is tegen dit opdringen!
43. Ke3—f2
Helaas volgt op 43. Kf3, Le4+!
43. Kf7—e6
44. Th1—c1 Ke6—f5
45. Te1—d1 Kf5—e6
46. b2—b3 b6—b5!
47. b3—b4 e5—e4
48. a2—a3
Wit kan reeds opgeven; hij heeft geen zetten meer.
48. Ke6—e5
49. Td1—g1 e4—e3+
50. Kf2—f3 Lg6—f5
51. g5—g6!?
Een laatste poging tegen het dreigende 52. Lg4+.
51. Lf5—g4+
52. Kf3—g2
Want 52. Tg4.; hg4:+ 53. Kg4.; Kf6 helpt niet (54. Kf3, Kg6:).
52. Ke5—f6
53. Tg1—f1 e3—e2!!
54. Tf1xf4+ Kf6—e5
55. Tf4—f8+ e2—e1D
56. Tf8—e8+ Lg4—e6
57. e6—g7 De1—e4+
58. Kg2—f1 De4—f3+
en Wit gaf de partij op: de pion g7 gaat verloren.

Correspondentie.

Aan enige belangstellenden: Waarschijnlijk kan het probleemgedeelte de volgende week beginnen.